

síðir ríkiskyrkjunnar ensku voru því á ýmsan hátt óaðgengilegir, og þegar það kom þangað sem það sjálft réði lögum og lofum, setti það á stofn kyrkju með fyrirkomulagi samkvæmt sínum eigin vilja. Þessi Ný-Englands kyrkja var fyrst framan af mjög þröng og íhaldssöm, ekki aðeins hvað snerti trúarskoðanir—þær voru strang—kalvínskar—heldur einnig með tilliti til almennra réttinda og stjórnfars. Atkvæðisrétt höfðu þeir einir, sem voru góðir og gildir kyrkjumeðlimir. Öll völd voru í höndum þeirra, sem atkvæðamestir voru í kyrkjumálunum og þá um leið vissir talsmenn þeirra sérstöku skoðana sem kyrkjan flutti. En í stofnun þessarar kyrkju var þó eitt, sem síðar hjálpaði til þess að nýjar skoðanir ruddu sér til rúms innan hennar, og það var, að hún hafði enga ritaða trúarjátningu. Kyrkjan var stofnuð með sáttmála (Covenant) en ekki með trúarjátningu. Trúarjátningin var skilin í kenningunum, það var enginn vafi um hverju trúa ætti. En seinna þegar menn fóru að efast um það og bera bríður á sumar kenningarnar, var trúarjátningarleysið hjálp fyrir þá frjálslyndari, sem orsakaði það, að nýjar stefnur gátu grafið um sig og náð útbreiðslu á skömmum tíma.

Þess var heldur ekki langt að bíða að nýjar stefnur kæmu. Ný-Englands byggðin var brezk nýlenda, sem stóð í nánú sambandi við England. Áhrif gátu því borist þaðan mjög greiðlega. Að vísu var þeim veitt fylsta mótstaða allengi, en svo fór þó að það var ekki lengur hægt. Fleiri og fleiri raddir heyrðust á móti þeirri grimdaraðferð, að setja menn í gapastokk, gera þá útlæga og lífláta þá vegna skoðana sinna. Trúarbragðalegu áhrifin, sem bárust á 18 öldinni frá Englandi til Ameríku komu að mestu leyti frá frjálslyndum enskum rithöfundum, sem héldu fram umburðarlyndi og trúfrelsi. Í afleiðingum þessara áhrifa á hugsunarhátt vissra manna er upphaf únítarísku hreyfingarinnar að finna í Ameríku, þó enn liði nokkur tími þar til nafnið var notað. Trúarbragðalegt frjálslyndi var þá yfirleitt nefnt Arminíska og skoðað sem áframhald af Arminíusar stefnunni á Hollandi, sem getið hefir verið um. En aðal atriðið í þessu vaxandi frjálslyndi var það, að menn voru betur og betur að komast til meðvitundar um rétt einstaklingsins til að hafa sína eigin sannfæringu í trúar-